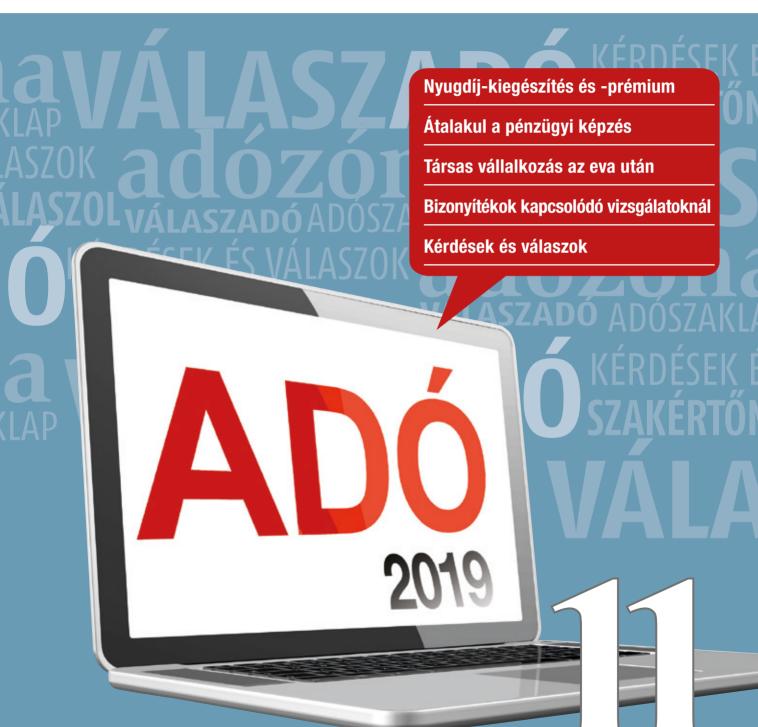
VÁLASZADÓ

2019/11. november

Kedves Olvasó!

Több kormányrendelet, illetve bírósági döntés is felkeltette az utóbbi hetekben az adózási témákkal hivatásszerűen is foglalkozók érdeklődését.

Nagy port vert fel az EU Bírósága nemrég hirdetett ítélete a magyar vonatkozású C-189/18. számú ügyben, melynek tárgya az volt, hogy milyen feltételekkel használhatja fel egy ellenőrzés során az adóhatóság az adózó üzleti partnereinél folytatott revízió során hozott döntéseit, illetve milyen jogai vannak az adózónak a bizonyítékok megismerésére és az ezekre való reagálással kapcsolatban.

Sok tévhit kering a képzés átalakításáról, ezekből néhányat a témával kapcsolatos kormányrendelet értelmezésével igyekeztünk eloszlatni. Szintén kormányrendelethez kötődik a nyugdíjak novemberi kiegészítéséről, valamint a nyugdíjprémiumról hozott kormánydöntésről közölt cikkünk.

Heteken belül döntenie kell az evásoknak – az adónem 2020-as megszűnése miatt –, hogy a jövőben milyen adózást választanak. A témával az Adózóna portálján többször is foglalkoztunk, ezúttal az egyik lehetőséggel kapcsolatos teendőket részletezzük.

Milyen az élet, ha egy társaságot kizárnak a katából, hogyan alakul a járulékfizetési kötelezettség? Mire számíthat a katás, ha gyermeket vár, mit kell tennie, hogy jól járjon a jövőbeli csed, illetve gyed összegével? Olvasói kérdésekre adott szakértői válaszainkból megtudhatják.

Nyugdíj-kiegészítés, nyugdíjprémium 2019 – itt vannak a részletes szabályok

Megjelent a Magyar Közlönyben a nyugdíjak novemberi kiegészítését, valamint az úgynevezett nyugdíjprémium mértékét szabályozó két kormányrendelet. Nyugdíj-kiegészítés, nyugdíjemelés

A hatályos társadalombiztosítási szabályok meghatározzák, hogy ha az éves várható nyugdíjas fogyasztóiárnövekedés és a januári nyugdíjemelés mértékének különbözete eléri az 1 százalékpontot, akkor november hónapban nyugdíjemelésben, ha nem éri el az 1 százalékpontot, akkor egészévre számított, egyösszegű nyugdíj-

kiegészítésben – kifizetésben – kell részesíteni a nyugdíjast, amelynek havi mértéke a következő év januárjában épül be a nyugdíjba.

A KSH adata szerint 3,4 százalékos fogyasztóiár-növekedés, illetve a 2019 ianuáriában végrehaitott 2.7 százalékos nyugdíjemelés közötti különbözet 0,7 százalék, ezért a kormányrendelet meghatározza, hogy 2019, november 1-jétől egyösszegű kifizetésben kell részesíteni a 2019. január 1-jét megelőző időponttól megállapított vagy folyósított öregségi nyugdíjban, özvegyi nyugdíjban, szülői nyugdíjban, árvaellátásban, baleseti hozzátartozói nyugellátásban részesülő személyeket. A kifizetés összege a jogosult személy 2019. november havi ellátása összegének 8,4 százaléka.

Egyösszegű kifizetésre jogosultak továbbá

- a mezőgazdasági szövetkezeti öregségi, munkaképtelenségi, özvegyi járadékban,
- a mezőgazdasági szakszövetkezeti tagok növelt összegű öregségi, munkaképtelenségi, özvegyi járadékában,
- korhatár előtti ellátásban,
- szolgálati járandóságban,
- átmeneti bányászjáradékban,
- táncművészeti életjáradékban,
- rokkantsági ellátásban,
- rehabilitációs ellátásban,
- baleseti járadékban,
- bányászok egészségkárosodási járadékában,
- fogyatékossági támogatásban,
- vakok személyi járadékában,
- rokkantsági járadékban,
- a Magyar Alkotóművészeti Közalapítvány által folyósított ellátásokról szóló kormányrendelet alapján folyósított ellátásban,
- polgármesterek közszolgálati járadékában,
- a honvédek jogállásáról szóló törvény szerinti, valamint a fegyveres szervek hivatásos állományú tagjainak szolgálati viszonyáról szóló törvény szerinti kiegészítő hozzátar-

tozói, illetve rokkantsági támogatásban részesülő személyek

- a hadigondozásról szóló törvény alapján járó pénzbeli ellátásban,
- az egyes személyes szabadságot korlátozó intézkedésekkel vagy semmissé nyilvánított elítéléssel összefüggésben járó emelésben, valamint
- a nemzeti helytállásért elnevezésű pótlékban részesülő személyek is, ha az ellátásukat 2019. január 1-jét megelőzően állapították meg.

Az egyösszegű kifizetés megilleti a 2018. december 31-ét követő időponttól megállapított öregségi nyugdíjban, valamint a rokkantsági nyugdíj helyett megállapított szolgálati járandóságban részesülő személyt is, ha az ellátását újraszámítás nélkül a korábban megállapított korhatár előtti ellátás, rokkantsági, rehabilitációs ellátás összegében folyósítják tovább, állapítják meg. Ugyancsak jár az egyösszegű kifizetés a 2018. december 31-ét követő időponttól megállapított rokkantsági, rehabilitációs ellátásban, baleseti járadékban, bányászok egészségkárosodási járadékában részesülő személynek, ha az ellátás megállapítását közvetlenül megelőzően az emelésre jogosító hasonló típusú ellátásban részesült. Ha valaki egyidejűleg több, a fentiekben említett ellátásra jogosult, illetve azokat folyósítják részére, akkor az egyösszegű kifizetés minden egyes ellátásra jár, az ellátásokat külön-külön kiegészítik.

A kifizetések végrehajtásáról a Nyugdíjfolyósító Igazgatóság hivatalból intézkedik; a 2019. novemberi hónapra járó ellátásokat a jogosultak részére már az egyösszegű kifizetéssel növelten folyósítja. Meg kell említeni, hogy a kiegészítés arányos részére azok a személyek is jogosultak, akik 2019. évben a fentiekben említett ellátásban részesültek, de időközben ellátásuk már megszűnt. Ezen személyek részére az időarányos kiegészítést csak külön kérelemre lehet kiutalni.

A 2019. januártól decemberig terjedő időre járó különbözet kifizetését követően a Nyugdíjfolyósító lgazgatóság a 0,7 százalékos nyugdíjemelést 2020 januárjában építi majd be – a rendszeres év eleji nyugdíjemelés végrehajtását megelőzően – az érintett személyek nyugellátásának összegébe.

[Lásd a 238/2019. kormányrendelet a nyugellátások és egyes más ellátások 2019. novemberi kiegészítéséről.]

Nyugdíjprémium, egyszeri juttatás

Az előzőekben említett nyugdíj-kiegészítés mellett – figyelemmel arra, hogy a GDP-növekedés mértéke ebben az évben a várakozások szerint 4,6 százalék lesz –a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény (Tny.) rendelkezéseinek megfelelően, novemberben a nyugdíjasok részére úgynevezett nyugdíjprémiumot, azon ellátások után pedig, amelyek a nyugdíjakkal azonos módon emelkednek, úgynevezett egyszeri juttatást is kell fizetni.

A nyugdíjprémium, valamint az egyszeri juttatás összege megegyezik a 2019. november hónapban folyósított nyugellátás, ellátás havi öszszege 25 százalékának, de maximum 20 ezer forintnak a kormányrendeletben meghatározott szorzóval történő szorzatával. A kormányrendelet szerint az alkalmazandó szorzószám 1,1, amelynek mértéke – a Tny. rendelkezéseinek megfelelően – a GDP-növekedés tárgyévben várható mértékének (4,6 százalék) 3,5-tel történő csökkentésével egyező.

A kormányrendelet meghatározza, hogy amennyiben a jogosult több, nyugdíjprémiumra jogosító nyugellátásban részesül, akkor a nyugdíjprémiumot az ellátások együttes összege után kell kiszámítani. Ez azt jelenti, hogy ha az adott személy öregségi nyugdíja és özvegyi nyugdíja után is jogosult a nyugdíjprémiumra, akkor is csak egy nyugdíjprémiumot fog kapni.

Példa: ha az érintett személy öregségi nyugdíjának összege havi 100 ezer forint, az özvegyi nyugdíjának összege szintén havi 100 ezer forint, akkor nyugdíjprémiumként nem 2x22 ezer forintot (a nyugdíj 25 százaléka, de legfeljebb 20 ezer forint x 1,1) fog kapni, hanem csak 1x22 ezer forintot. (A két nyugdíj együttes öszszegének 25 százaléka 50 ezer, de legfeljebb 20 ezer forint x 1,1 nyugdíjprémium adható.)

Hasonló a helyzet, ha az érintett személy egyidejűleg nyugdíjprémiumra és egyszeri juttatásra jogosító ellátásban is részesül, mivel ezen összegeket is össze kell adni, és a juttatást a két ellátás együttes összege után kell kiszámolni.

Nyugdíjprémiumra, illetve egyszeri juttatásra 2019 novemberében az a személy jogosult, aki 2019 novemberében a kormányrendeletben meg-

határozott nyugellátásban, ellátásban részesült.

A nyugdíjprémium, illetve egyszeri juttatás kifizetéséről – hasonlóan a nyugdíj-kiegészítéshez – a Nyugdíjfolyósító Igazgatóság hivatalból intézkedik; a 2019. novemberi hónapra járó ellátásokat a jogosultak részére már az egyszeri kifizetéssel növelten folvósítia.

Ha a nyugdíjprémiumra, egyszeri juttatásra jogosult személy 2019 novemberében meghal, akkor a prémiumot, illetve az egyszeri juttatást a nyugellátásokra vonatkozó szabályok szerint – az elhunyt jogosulttal közös háztartásban együtt élt házastárs, gyermek, unoka, szülő, nagyszülő és testvér egymást követő sorrendben, ezek hiányában pedig az örökös részére – külön kérelemre lehet kiutalni. [Lásd a 237/2019. kormányrendelet a 2019. évi nyugdíjprémiumról és egyes más ellátások után járó egyszeri

Winkler Róbert

Leáldozott az OKJ-s képzésnek: mi lesz veled pénzügyi, számviteli szakma?

juttatásról]

Megjelent a Magyar Közlönyben az Országos Képzési Jegyzékről és az Országos Képzési Jegyzék módosításáról szóló 150/2012. kormányrendeletet módosító 229/2019. kormányrendelet. Ennek kapcsán szeretnénk pár tévhitet eloszlatni.

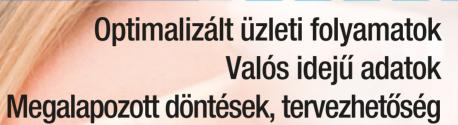
Úgy tűnik, az OKJ-s képzés nem egyszerűen megszűnik – mint ahogy az a köztudatban elterjedt –, hanem, bár nevében megmarad, kettéválik alapszakmákra, illetve szakmai képesítésekre. Előbbieket röviden úgy jellemezhetnénk, hogy iskolarendszerű képzések, míg utóbbiak iskolarendszeren kívüliek.

Az alapszakmai képesítéseket ötéves technikumban, hároméves szakképző iskolában, illetve iskolarendszerű felnőttoktatásban másfél-három év alatt lehet megszerezni.

Az alapszakmák között a számviteli, pénzügyi területen működők számára – közgazdasági-ügyviteli szakmacsoport – kettő olyan lesz, amelyhez szükséges tudás kizárólag ötéves technikumban sajátítható el, ezek

SERPa

INTEGRÁLT VÁLLALATIRÁNYÍTÁSI RENDSZER

Professzionális megoldás KKV-k számára

a pénzügyi-számviteli ügyintéző és a vállalkozási-ügyviteli ügyintéző. Az iskolarendszerű képzést követően a végzettek továbbtanulhatnak majd, akár szakirányú felsőoktatásban, akár felnőttképzésben. Ha ezt nem teszik, képesítésük nem lesz elegendő például könyvelési, adótanácsadói feladatok ellátására!

Minden más, a szakmához kapcsolódó ismeretet a Pénzügyminisztérium által a későbbiekben meghatározott követelményrendszer szerinti felnőttképzésben lehet majd elsajátítani. Ezek azok a szakmai képesítések, amelyek specializációként ráépülnek valamelyik alapszakmára, vagy rövidebb idejűek. A szakmai képesítések esetén a vizsgákat kizárólag független vizsgaközpontokban lehet majd letenni.

A felnőttképzési intézmények a jelenlegi rendszer szerint 2020 végéig indíthatnak képzéseket, vizsgáikat 2022 végéig bonyolíthatják le. Vagyis az új rendszer szerint 2021. január 1-jétől indítanak majd például mérlegképes könyvelői képzéseket, így

jövőre még a régi rendszer szerint lehet jelentkezni, feltéve, hogy a vizsga időpontja is belefér a fenti határidőbe.

Biztosan nem kell attól tartani, hogy lesz olyan év, amikor a képzésekre nem lehet jelentkezni. Amiatt sem kell aggódni, hogy a régi rendszerekben megszerzett képzettségek a jövőben nem, vagy csak korlátozottan lennének használhatók, vagy, hogy emiatt törölnének valakit a működésre jogosító nyilvántartásokból. Minden, már megszerzett képesítés, függetlenül a megszerzés idejétől és módjától, továbbra is működésre jogosít. Ugyanakkor, az jövő év végéig még a jelenlegi rendszerben lehet megkezdeni a tanulmányokat a felnőttképző intézménvekben.

Sok még a kérdőjel, a keretek és a szabályozás felállítása okoz még fejtörést az Információs és Technológiai Minisztériumnak és a pénzügyi tárcának.

A változások várható hatása lehet, hogy sok esetben emelkedni fog a képzés ideje és annak költsége is. Az is körvonalazódni látszik, hogy kevesebb képző intézményből lehet majd választani. A rendszer és a vizsgáztatás feltételezhetően rugalmatlanabbá válik. Ugyanakkor reményeink szerint a képzések színvonalára és a jelentkezők szakmai elköteleződésére, tudására pozitív hatással lesznek a változások

Hunyadné Szűts Veronika igazságügyi adó- és járulékszakértő

Távolléti díj: példákon keresztül mutatjuk, hogyan kell kiszámítani

A munkavállalót számos esetben illeti meg távolléti díj: ha szabadságon van, ha a betegszabadságát tölti, ebben "mérjük" a végkielégítést, a munkaidőkedvezmény és a munkavégzés alóli felmentés tartamára is ezen díjazás jár.

A cikkünkben bemutatott példa szerint bár a munkavállaló csak három napig volt szabadságon, mégsem >

Az Adózóna előfizetőknek 20% kedvezménnyel csak 2790 Ft!

adózóna

egyszerű kiszámolni, milyen összegű távolléti díj jár neki, mivel bérpótlékokra is jogosult volt. Cikkünkben az egy napra és az 1 órára járó havibér, valamint a bérpótlék alapjának meghatározásáról is szó lesz. Az sem mindegy, hogy a teljesítménybér mikor számít bele a távolléti díj összegébe.

Az alapbér – munka törvénykönyve (Mt.) 136. §

Az alapbért időbérben kell meghatározni, amely lehet havibér, hetibér vagy órabér. A munkavállalót havibére – az általános munkarend szerinti munkanapok számától függetlenül – mindig azonos összegben illeti meg. Ezt a szabályt egyenlőtlen munkaidőbeosztás esetén is alkalmazni kell.

Erre figyelemmel a havibér arányos részének kiszámításakor is a beosztásnak megfelelő munkarend szerinti munkaidőt kell alapul venni, és nem egységesen a 174 órát, ahogyan a bérpótlék számítása során.

Példa: a munkavállaló alapbére 350 ezer forint, a foglalkoztatására napi 8 óra tartamban kerül sor. 2019. október hónapban összesen 22 munkanap, azaz 176 óra van. Ekkor:

- az egy napra járó havibér meghatározásánál az adott hónap általános munkarendjének megfelelő munkanapszámmal kell a havibért elosztani, azaz 350 000 forint/22 munkanap = 15 909 forint;
- az 1 órára járó havibér megállapításánál az ilyen módon kiszámított havi alapbér egynapi összegét a munkaszerződésben megállapított napi munkaidő tartamával kell osztani, azaz 15 909 forint/8 óra = 1989 forint.

Bérpótlék - Mt. 139. §

A bérpótlék számítási alapja – eltérő megállapodás hiányában – a munkavállaló alapbére. A bérpótlék alapjának meghatározását a havibéres munkavállalók esetében a fenti, 136. paragrafus szerinti általános szabályoktól eltérően rendezi a 139. paragrafus: a havi alapbér összegét általános teljes napi munkaidő esetén 174 órával, rész- vagy általánostól eltérő teljes napi munkaidő esetén a százhetvennégy óra arányos részével kell osztani. A bérpótlék összegét valamennyi hónapban azonos módon kell kiszámítani.

Lényeges, hogy a bérpótlék számítási alapjára vonatkozó rendelkezé-

sektől mind a munkaszerződés, mind a kollektív szerződés akár pozitív, akár negatív irányba eltérhet, és a pótlék alapjaként az alapbérnél kisebb öszszeg is megállapításra kerülhet.

A fentiek alapján tehát kétféle osztószám van. A bérpótlék összegét 174-es osztószámmal kell megállapítani, míg az 1 órára jutó alapbért az Mt. 136. § (3) bekezdése alapján a hónapban irányadó általános munkarend szerinti órák számával történő osztást követően kapjuk meg.

Távolléti díj számítása, esedékesség

A távolléti díj megállapításakor együttesen kell figyelembe venni:

- az esedékesség időpontjában érvényes alapbért, pótlékátalányt, valamint
- az esedékesség időpontját megelőző utolsó 6 hónapra (irányadó időszak) kifizetett teljesítménybért és bérpótlékot.

A távolléti díjra jogosultság alapját az Mt. tételesen meghatározza annak függvényében, hogy mi az esedékesség időpontja. Ez

- a) a távollét kezdő időpontja (például, ha holnaptól van szabadságon a dolgozó, akkor ez a kezdő időpont),
- b) a végkielégítés tekintetében
  - a munkáltatói felmondás közlésének időpontja,
  - a munkáltató jogutód nélküli megszűnése, és a munkáltató személyében bekövetkező változás esetén a munkaviszony megszűnésének időpontja, vagy
- c) kártérítési felelősség megállapítása esetén a kár bekövetkezésének időpontja, ha a munkaviszony ezt megelőzően megszűnt, akkor a munkaviszony megszűnésének időpontja.

Ha a munkaviszony 6 hónapnál rövidebb, irányadó időszakként a naptári hónapokat vagy hónapot, teljes naptári hónap hiányában pedig az alapbért vagy a havi átalányt kell figyelembe venni. Nem tévedés, a törvény a hónapot és naptári hónap kifejezést is tartalmazza, a kettő pedig nem ugyanaz.

Példa a távolléti díj számítására

A munkavállaló 2019. június 14. napjától van szabadságon. Naptári hónap szerint az irányadó időszak 2018.11.30–2019.05.31. napjáig, hónapokban számítva 2018.12.14–

2019.06.14. napjáig tart. A tört hónapok nehezítik a számítást, azonban a naptári hónap alkalmazható az irányadó időszak megállapításánál.

Amit figyelembe kell venni a távolléti díj számítása során, az a vasárnapi pótlék, a műszakpótlék, az éjszakai pótlék, az ügyelet és készenlét esetén járó pótlék, feltéve, ha teljesülnek az alábbiakban ismertetett feltételek.

A bérpótlékot az 1 órára járó távolléti díj kiszámításánál úgy kell figyelembe venni, hogy az irányadó időszakra kifizetett bérpótlék összegét osztani kell az irányadó időszakban, a beosztás szerinti munkaidőben teljesített órák számával (osztószám).

1. A vasárnapi pótlékot a távolléti díj kiszámításánál akkor kell figyelembe venni, ha a munkavállaló az irányadó időszakban legalább a vasárnapok 1/3 részében beosztás szerinti munkaidejében munkát végzett.

A példa szerinti munkavállaló 2019. június 14-étől van szabadságon, mely esetben tehát az irányadó időszak: 2018.11.30–2019.05.31. napjáig tart. A munkaidőbeosztás szerinti munkaidő, egyben a teljesített órák száma (152 + 176 + 160 + 160 + 160 + 176) = 984 óra.

Az irányadó időszakban 26 vasárnap volt. Ebből a munkavállaló 10 vasárnap végzett munkát, melyért 80 ezer forint pótlékban részesült. A 26 vasárnap egyharmad része 8,6 nap, és mivel az kevesebb a 10 napnál, be kell számítani a távolléti díjba a kifizetett bérpótlékot.

80 000 forint/984 óra = 81 301 forint lesz az 1 órára jutó távollétidíj-növekmény összege.

A dolgozó három napig volt szabadságon, így 3 nap x 81 301 forint x 8 óra (hiszen teljes napi munkaidőben foglalkoztatott) = 1951 forint összegű növekményt fizet a munkáltató.

2. A műszakpótlékot és az éjszakai bérpótlékot a távolléti díj kiszámításánál akkor kell figyelembe venni, ha a munkavállaló az irányadó időszakban legalább a beosztás szerinti munkaideje 30 százalékának megfelelő tartamban műszak- vagy éjszakai bérpótlékra jogosító időszakban végzett munkát.

A munkaidő-nyilvántartás szerint az éjszakai és a műszakpótlékra jogosító órák száma például 322, a kifizetett pótlékok együttes összege pedig 110 ezer forint. A számítási metódus azonos lesz a vasárnapi pótlékkal: itt is azt kell tisztázni először, hogy beszámít-e a távolléti díjba ezen összeg. Ehhez vennünk kell a 984 óra (vagyis a teljesített órák száma) 30 százalékát, ami 295,2 óra. A pótlékra jogosító órák száma jelen esetben ennél több (22 óra), így a válasz igen.

Az 1 órára járó növekmény: 110 000 forint/984 óra = 110 789 forint.

A munkáltató által kiadott három nap szabadság alapján 3 nap x 110 789 forint x 8 óra = 2659 forint növekményt kell megfizetnie a munkáltatónak.

3. Az ügyelet és a készenlét tartamára kifizetett bérpótlékot a távolléti díj kiszámításánál akkor kell figyelembe venni, ha a munkáltató a munkavállaló számára az irányadó időszakban átlagosan legalább havi 96 óra tartamú ügyeletet vagy készenlétet rendelt el.

A példa szerinti dolgozó esetén az elrendelt ügyelet és készenlét tartama legyen 410 óra, a kifizetett pótlék öszszege 120 ezer forint. Ha ezt elosztjuk az irányadó időszak hónapjainak számával, 68,3 az eredmény, mely nem éri el a havi, átlagosan 96 órát, így nem kell beszámítani a távolléti díjba.

Növeljük meg 670 órára munkáltató rendelkezésére állást. 670 óra/6 hónap = 111,6 óra, mely következtében már figyelembe kell a távolléti díjszámítása során.

120 000 forint/984 óra = 121,95 forint az 1 órára járó növekmény összege.

Három nap szabadság esetén így néz ki: 121,95 forint x 3 nap x 8 óra = 2927 forint.

Teljesítménybér

Gyakran visszatérő kérdés, hogy a teljesítménybér beszámít-e a távolléti díjba. Nem mindegy ugyanis, hogy például a végkielégítésnél lehet-e kalkulálni a prémiummal, jutalékkal, bónusszal. Abból kell kiindulni, hogy a munkabért főszabálvként időbérben kell kalkulálni, de teljesítménybérként vagy idő- és teljesítménybér összekapcsolásával is megállapítható. Teljesítménybér alkalmazására csak akkor kerülhet sor, ha a felek erről a munkaszerződésben írásban megállapodtak. Ha a felek kizárólag teljesítménybérben állapodtak meg, az így díjazott munkavállaló esetén legalább

az alapbér felét elérő garantált bért is meg kell állapítani.

A teljesítménybér a távolléti díjba két esetben számítható be:

- ha a munkavállaló kizárólag ebben a díjazási formában részesül, például a felek megállapodása alapján, bedolgozói munkaviszonyban stb.), vagy
- ha a munkavállaló időbére nem éri el az alapbér összegét (Mt. 150. § (1) bekezdés), például, ha a munkaszerződés szerint az alapbér összege 250 ezer forint, ebből az időbér 200 ezer forint, abban az esetben – mivel az időbér nem éri el a 250 ezer forint összegű alapbért – bele kell számolni a távolléti díjba.

Egyéb esetekben – mint a fentebb említett díjazásoknál – a távolléti díj számításánál a teljesítménybér öszszegét figyelmen kívül kell hagyni. Ha a munkavállaló díjazása teljesítménybérezéssel történik, a távolléti díj megállapítása során az alapbér nem számít, feltéve – ahogyan arra fentebb utaltunk –, hogy a teljes alapbér teljesítménybér, vagy az időbérként meghatározott összeg nem éri el az alapbért.

A teljesítménybért az 1 órára járó távolléti díj kiszámításakor úgy kell figyelembe venni, hogy az irányadó időszaki rendes munkaidőre járó (6 hónap) teljesítménybér összegét osztani kell az irányadó időszakban rendes munkaidőben teljesített, és teljesítménybérrel díjazott órák számával (osztószám).

dr. Hajdu-Dudás Mária munkajogi ügyvéd

Megszűnik az eva – társas vállalkozások teendői

2020-tól megszűnik az evázás szerinti adózás lehetősége. Cikkünkben az evatörvény hatálya alá tartozó társas vállalkozások – megszűnéssel összefüggő – teendőit mutatjuk.

Az egyes adótörvények és más kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2019. évi LXXIII. törvény 36. §-a és 87. §-ának (3) bekezdése 2020. január 1-jével hatályon kívül helyezte az egyszerűsített vállalkozói adóról szóló 2002. évi XLIII. törvényt (Eva tv.).

Az evaalanyiság a törvény erejénél fogva megszűnik. A társas vállalkozásnak emiatt ugyan nem lenne teendője, de a Pénzügyminisztérium tájékoztatója szerint ugyanazon a lapon, amelyen az áfáról nyilatkozik, 108-as kóddal ielölnie kell, hogy nem választ sem katát, sem kivát. Ezt követően el kell számolnia az egyszerűsített vállalkozói adóval (eva). Az elszámolás különbözik attól függően, hogy a vállalkozás az Eva tv. hatálya alatt alanya volt, vagy nem volt alanya a számvitelről szóló 2000. C. törvénynek (Szt.). Az elszámolás során meg kell állapítani az adóévi evát, és az adóévi eva, a megfizetett előlegek, és a megfizetett feltöltés különbözetét, amelyet a bevalláskor kell rendezni.

Adóalap megszűnéskor

A kettős könyvvitelt vezető társas vállalkozás adóalapját megszűnéskor is úgy kell megállapítani, mint folyamatos működés esetén.

A bevételi nyilvántartást vezető (Szt. hatálya alá nem tartozó) társas vállalkozás adóalapjába – folyamatos működés során alkalmazandó tételek mellett – figyelembe kell venni az evalany által kibocsátott bizonylat alapján az adóalanyisága megszűnése napjáig meg nem szerzett, illetve bevételnek nem minősülő összegeket is. Két ilyen tételt tartalmazhat a bevallás:

- Bevételként a ténylegesen befolyt vagy nem pénzben teljesített összegek mellett – figyelembe kell venni a bizonylat kibocsátásának napját követő 30. napon a bizonylaton feltüntetett összeget, ha eddig az időpontig azt az evaalany még nem szerezte meg.
- Az összes bevételt növelni kell azzal az összeggel, amelyről az evaalany bizonylatot bocsátott ki, de az az adóalanyisága megszűnése napjáig nem lett kiegyenlítve, és nem telt még el a bizonylat kibocsátásától 30 nap.

Bevallás

A társas vállalkozás evaalanyoknak a 1943 bevallási nyomtatványon kell bevallaniuk a 2019. adóévi eva kötelezettséget, az I–III. negyedévi evaelőleget és a feltöltést, a társasági adót (ha felmerül) és a hozzá kapcsolódó késedelmi pótlékot. Ebben a bevallásban kell továbbá számot adni – a megszűnéstől függetlenül – az adórendszeren

Magas szintű követelmények, innovatív fejlesztés

Topsoft Rendszerház Zrt.

1027 Bp., Kapás utca 11–15. Telefon: 457-9200, telefax: 457-9201,

e-mail: topsoft@topsoft.hu, homepage: www.topsoft.hu

ÚJÍTSA MEG 2020-RA CÉGE IRÁNYÍTÁSÁT!

A megoldás kulcsa a TOPINFO

integrált vállalati információs rendszer

TOPINFO.

Amire minden cégnek szüksége lenne.

30 éve ügyfeleink szolgálatában

kívüli csekély összegű (de minimis) támogatásról, az általános forgalmi adóról a szakképzési hozzájárulásról, valamint az innovációs járulékról és járulékelőlegről.

A 1943-as nyomtatvány 02-01 lapjának A) részében (a 01-14 sorokban) kell bevallani, megfizetni, vagy visszaigényelni az evát. A bevallás benyújtásának határideje az Eva tv. 11. § (3) bekezdése szerint:

- az Szt. hatálya alá nem tartozó adóalany esetében az adóévet követő év (adott esetben 2020.) február 25., ha azonban az adóalanyiság év közben szűnt meg, akkor az adóalanyiság megszűnését követő 30. nap;
- az Szt. hatálya alá tartozó adóalany esetében az adóévet követő év május 31., de 2020-ban 2020. június 2-áig (mivel május 31-e és június 1-je is munkaszüneti nap), ha azonban az adóalanyiság év közben szűnt meg, akkor az adóalanyiság megszűnésének hónapját követő ötödik hónap utolsó napja.

Az adót (a megállapított adó és a megfizetett előleg különbözetét) a 10032000-01076033 NAV Egyszerűsített vállalkozói adó bevételi számlára kell teljesíteni.

Az adó az adóalap pozitív összege után 37 százalék, kivéve a 30 millió forintot meghaladó részt, amely után az adó mértéke 50 százalék.

1943-as nyomtatvány 02-01 lap B) rész 15-17. sorában be kell vallani az I–III. negyedévre megállapított adóelőleget, a 18. sorban pedig az adóelőlegek várható adóra történő kiegészítését. Az evaalanyoknak a feltöltési kötelezettséget 2019-ben is teljesíteni kell, mivel az Eva tv. erre vonatkozóelőírása a 2019. adóévre vonatkozóan nem módosult.

1943-02-01 lap D) rész 24-28. soraiban kell bevallani az Eva tv. hatálya alá kerüléskor a jogutód nélküli megszűnés szabályai közül figyelembe nem vett következő tételek miatt felmerülő társaságiadó-kötelezettséget és a kapcsolódó késedelmi pótlékot, ha ezen kötelezettségek az evaalanyiság megszűnésekor még fennállnak.

Ilyen kötelezettség, amelyeket adóalapnak tekintve kell 9 százalékos adómértékkel számítani és megfizetni a bevalláskor a társasági adót:

a korábban igénybe vett kis- és középvállalkozási adóalap-kedvezmény feltételeinek nem teljesülése,

- amely esetben az igénybe vett kedvezmény kétszeresét kell társasági adóalapnak tekinteni;
- a korábban mikrovállalkozásként igénybe vett, a foglalkoztatás növeléséhez kapcsolódó adóalap-kedvezmény, amelyre tekintettel a megelőző adóév (2018) első napján érvényes havi minimálbér (138 000 forint) adóévre számított összegének (1 656 000 forint) 20 százalékkal növelt értéke (1 987 200 forint), de legfeljebb az igénybe vett adóalapkedvezmény 20 százalékkal növelt összege lesz társasági adóalap, ha a kedvezmény érvényesítésétől az evaalanyiság megszűnéséig még nem telt el 3 év:
- az evaalanyiságot megelőző adóévekben fejlesztésitartalék-képzés címen érvényesített csökkentő tétel azon részét társaságiadó-alapnak kell tekinteni, amelyet az evaalany 2019. december 31-éig nem használt fel a társasági adóról és az osztalékadóról szóló 1996. évi LXXXI. törvény (Tao tv.) 15. §-ában előírt beruházásra. Az adót az adóalapcsökkentés érvényesítésének adóévében előírt mértékkel kell számítani és késedelmi pótlékkal növelten 30 napon belül, azaz - 2019. december 31-ével záródó adóév esetében -2020. január 30-áig meg kell fizetni. Bevallani - amint már említettük a 1943-as evabevallásban kell,
- az Eva tv. szerinti adóalanyiság bejelentésének adóévében vagy azt megelőzően igénybe vett kkv-s adókedvezményt a Tao tv. 22/A § (5) bekezdésében előírt feltételek nem teljesülése esetén vissza kell fizetni késedelmi pótlékkal növelten. A kötelezettség akkor nem teljesül, ha az evaalanyiság megszűnése
  - a hitelszerződés megkötésének évét követő négy éven belül következik be, és eddig a beruházást nem helyezi üzembe a társas vállalkozó, és az üzembe helyezés nem elháríthatatlan külső ok miatti megrongálódás következtében maradt el;
  - a tárgyi eszközt 2019-ben elidegeníti a vállalkozás, és ez az év az üzembe helyezés adóéve vagy az azt követő három év valamelyike.

A társasági adót a 10032000-01076019 NAV számlára, a késedelmi pótlékot a 10032000-01076985 NAV számlára kell teljesíteni. Meg kell fizetni – az evaalanyiság megszűnésére tekintettel – az osztalékadót kiváltó adó eddig meg nem fizetett összegét, az evabevallás benyújtásával egyidejűleg az Evatv. 18. § (3) bekezdése szerint.

Döntés az eva megszűnését követő adózásról

Az evaalanynak az adónem megszűnése miatt választana kell, hogy 2020tól az adókötelezettségét mely adóval teljesíti. Választhatja

- a társasági adózást,
- a kisadózó vállalkozások tételes adóját (kata), ha megfelel a feltételeknek.
- a kisvállalati adót (kiva), ha megfelel a feltételeknek.

Döntés társasági adózás mellett

Az evaalanynak – ha adókötelezettségét a társasági adóról és az osztalékadóról szóló 1996. évi LXXXI. törvény (Tao tv.) előírása szerint kívánja teljesíteni 2020-tól, akkor nem kell erre vonatkozóan bejelentést tennie az adóhatósághoz. A társas vállalkozás ugyanis – ha nem választ más adózási módot – automatikusan a Tao tv. alanyaként folytatja tevékenységét.

Az Eva tv. 4. § (2) bekezdése szerint a korlátolt felelősségű társaság, a szövetkezet, a lakásszövetkezet, az erdőbirtokossági társulat, a végrehajtói iroda, az ügyvédi iroda, a szabadalmi ügyvivői iroda és a közjegyzői iroda az evával összefüggő nyilvántartási kötelezettségeit a Szt. előírásai szerinti kettős könyvvitel rendszerében köteles teljesíteni.

A közkereseti társaság, a betéti társaság és az egyéni cég választhatott, hogy az evával összefüggő nyilvántartási kötelezettségeit

- a Szt. előírásai szerint, a kettős könyvvitel rendszerében vagy
- az Eva tv. melléklete szerinti bevételi nyilvántartással teljesíti.

A kettős könyvvitelt vezető evaalany megszűnésekor az Eva tv. 20. §
(3) bekezdése szerint az adóalanyiság megszűnésének napjával mint
mérlegfordulónappal köteles – a Szt.
szerinti – beszámolót a mérlegfordulónapot követő ötödik hónap utolsó
napjáig elkészíteni, letétbe helyezni (ha erre kötelezett). Ez azt jelenti,
hogy a 2019. december 31-ei mérlegfordulónappal kell Eva tv. hatálya alól

kikerülő társas vállalkozásoknak a beszámolót elkészíteni. Nem kell letétbe helyezni a beszámolót a végrehajtói irodának, ügyvédi irodának és a közjegyzői irodának továbbá a szabadalmi ügyvivői irodának.

A bevételi nvilvántartást vezető evaalany az evaalanyisága megszűnését követő nappal az Szt. hatálya alá kerül, és ekkor tételes leltár alapján nvitó mérleget kell készítenie. Az Eva tv. hatálya alatt ugyanis nem kötelező az eszközökről, a követelésekről, a kötelezettségekről nyilvántartást vezetni. Ezt kell pótolni a tételes leltározással. A leltározás során a ténylegesen meglévő eszközöket (immateriális javakat, tárgyi eszközöket, részesedéseket, értékpapírokat, készleteket, pénzeszközöket) a leltárba mennyiségben és értékben is fel kell venni, a követeléseket és a kötelezettségeket értékben kell felvenni.

Az eszközöket piaci értéken (azon az értéken, amennyit azok a leltározáskor ténylegesen érnek) kell a leltárban szerepeltetni. A kötelezettségeket a ténylegesen fizetendő összegben (jellemzően a még ki nem egyenlített számlák alapján).

A céltartalékokat (különösen a harmadik személyekkel szembeni várható kötelezettségekre, folyamatban lévő peres eljárások várhatóan megítélésre kerülő terhei, illetékei, bírságai miatti kötelezettségekre képzett céltartalékot) a számított, a Szt. előírásainak megfelelő összegben kell szerepeltetni.

A saját tőke összegét az előbbiek szerint értékelt eszközök és a kötelezettségek (ideértve a céltartalékokat is) különbözetének összegében kell figyelembe venni, amelyből a jegyzett tőke a cégbíróságon bejegyzett összeggel egyezik meg (amely miatt lehetséges az is, hogy az eredménytartalék negatív érték lesz).

A nyitó mérlegbe felvett eszközök és források értékének valódiságát könyvvizsgálóval kell ellenőriztetni.

A Tao tv. hatálya alá kerülő társas vállalkozás az evaalanyisága megszűnését követő 60 napon belül köteles az esedékességi időre eső összeg feltüntetésével az evaalanyisága megszűnését követő naptól az adóévet követő hatodik hónap utolsó napjáig számított időszak valamennyi teljes naptári negyedévére társaságiadóelőleget bevallani és egyenlő részle-

tekben a negyedév utolsó hónapjának 10. napjáig megfizetni. A háromhavonta esedékes társaságiadó-előleg öszszege

- a) az evaalanyiság megszűnésének adóévében elszámolt összes bevétel 1 százaléka, ha az adóév időtartama 12 hónap volt;
- b) az evaalanyiság megszűnésének adóévében elszámolt összes bevételnek a működés naptári napjai alapján 12 hónapra számított öszszegének 1 százaléka minden más esetben.

Az Eva tv. hatálya alól 2020. január 1-jével kikerülő társas vállalkozásnak a bevallást a 2043 TAO nyomtatványon kell teljesíteni 2020. március 1-jéig. A benyújtott bevallás nem önellenőrizhető és nem helyesbíthető, de az adózó meghatározott feltételek esetén kérheti az állami adó- és vámhatóságtól a társaságiadó-előleg módosítását.

A Tao tv. hatálya alá kerülő evaalanynak a visszakerülést követő első adóévben az adóalapnál a következő sajátosságokkal kell számolni:

- a) Növeli az adózás előtti eredményt az eva alatt bevételi nyilvántartást vezető adóalanynál a nyitó mérlegben, más adóalanynál a megszűnés adóévéről készített beszámoló mérlegében kimutatott
- vásárolt készlet értékéből a kiegyenlített, nem beruházási célra beszerzett készlet értéke, valamint a saját termelésű készlet értéke;
- várható kötelezettségekre és a jövőbeni költségekre képzett céltartaléknak az adóalanyiság keletkezését megelőző adóév (üzleti év) beszámolójában kimutatott értéket meghaladó része.
- b) Csökkenti az adózás előtti eredményt
- az eva alatt bevételi nyilvántartást vezető adóalanynál az az adóévi árbevétel, bevétel, amelyet az Eva tv. szerinti adóalanyiság időszakában megszerzett bevételként számolt el;
- az eva időszak alatt is a Szt. hatálya alá tartozó adóalany esetében az az adóévi árbevétel, bevétel, amelyet az Eva tv. szerinti adóalanyiság időszakában az eva alapjának megállapításakor a kapott előlegre tekintettel bevételként oly módon számolt el, hogy azt bevételcsökkentésként még nem vette figyelembe.

A visszatérést követően a továbbiakra kell még figyelemmel lenni:

- a) Az evaalanyiság időszaka alatt megszerzett immateriális jószág, tárgyi eszköz alapján az adózó a társasági adó alapjánál az értékcsökkenési leírást a más által kibocsátott bizonylaton feltüntetett bekerülési értékre vetítve állapítja meg.
- b) A társasági adó szempontjából költségként, ráfordításként elszámoltnak kell tekinteni, azaz nem vehető figyelembe adóalap-csökkenésként:
- az evaalanyként lezárt adóévben teljesített valamennyi, egyébként a Tao tv. alapján költségnek minősülő kiadás (juttatás);
- az immateriális javaknak és tárgyi eszközöknek az evaalanyiság megszűnésekor a nyitó mérlegben kimutatott bekerülési értékének az evaalanyiság keletkezését megelőző adóév (üzleti év) beszámolójának mérlegében kimutatott bekerülési értékét meghaladó része; valamint
- az immateriális javaknak és a tárgyi eszközöknek az evaalanyként lezárt adóévre a Tao tv. szerint időarányosan jutó értékcsökkenési leírását (függetlenül megszerzésük időpontjától); ha a Tao tv. több leírási mértéket határoz meg, az adózó dönthet, hogy melyiket alkalmazza e rendelkezésnél,
- az evaalanyiságot megelőző adóévben nyilvántartott elhatárolt veszteségből evás adóévenként 20-20 százalékot elszámoltnak tekinteni és a Tao tv. alanvaként a maradék összeg használható fel a Tao tv. 17. §-a szerint. Például, ha az adózó 2017-től volt evaalanv és ekkor [1000 ezer forint elhatárolt veszteséget mutatott ki, amely 2015. adóévben keletkezett, így a 2016-2020. adóévekben használható fel. Ha az adózó 2020-tól a Tao tv. alanya lesz, akkor 1000 ezer forint - (1000 ezer forint x 0,2) x 3] = 400 ezer forint elhatárolt veszteséget használhat fel a társaságiadó-alapnál, de csak 2020-ban, mivel ez az adóév a felhasználásra rendelkezésre álló utolsó adóév.
- az evaalanyként lezárt adóévet figyelembe kell venni az olyan adókedvezménynél, amelyet az adózó a Tao tv. rendelkezései szerint meghatározott számú adóévben vehet igénybe. Például, ha az az adózó

2017-től volt evaalany és ekkor 2015-ben filmgyártáshoz nyújtott támogatás alapján 1000 ezer forint adókedvezményre volt jogosult, amelyet utoljára a juttatás adóévét követő hatodik adóévben érvényesíthet, akkor azt utoljára a 2021-ben záródó adóévben veheti igénye.

Pölöskei Pálné okleveles könyvvizsgáló

AJÁNLÓK

Mit kell tudni a területalapú támogatásról?

A napokban volt olvasható, hogy az uniós és hazai jogszabályi előírásoknak megfelelően 2019. október 16-án a Magyar Államkincstár megkezdte a 2019. évi egységes kérelmekkel (területalapú támogatások) kapcsolatos kifizetések teljesítését.

Területalapú támogatásnak az Európai Mezőgazdasági Orientációs és Garancia Alap Garancia Részlegéből finanszírozott területalapú támogatás és annak nemzeti támogatásból történő kiegészítése minősül. Ez azt is jelenti, hogy az szja-törvény rendelkezése szerint a területalapú támogatás nem minősül költségek fedezetére vagy fejlesztési célra folyósított támogatásnak (3. § 28.pont).

A területalapú támogatás összegét a folyósítás évében kell bevételnek tekinteni, amely folyósítás egyben kötelezettségeket is ró a magánszemélyre. Ha a támogatás összegét a magánszemély köteles lenne visszafizetni, akkor a visszafizetés évében kell a bevételét csökkentenie a visszafizetett összeggel.

Gyakori kérdés, hogy e támogatás összegéből lehet-e földet vásárolni és a vételárnak a támogatásból fedezett részét a költségek között el lehet-e számolni.

A területalapú támogatás termőföld vásárlására nem fordítható, mivel azt a már meglévő földterületre tekintettel kapja a magánszemély, és annak jogszerű felhasználása a föld megművelésére vagy a tevékenységgel kapcsolatos kiadásokra fordítható, még akkor is, ha az részben magáncélt is szolgál.

Nem őstermelő számára folyósított területalapú támogatás elszámolása

Gyakran előfordul, hogy a termőföld tulajdonosa úgy kap területalapú támogatást, hogy egyébként nem egyéni vállalkozó, nem őstermelő és családi gazdaságnak sem tagja, vagy a támogatás megszerzésekor pillanatnyilag nem felel meg az őstermelő fogalmának.

Lepsényi Mária adószakértő

A teljes cikket itt olvashatja el! https://adozona.hu/szja_ekho_kulonado

Adóellenőrzés: nem titkolózhat a NAV a kapcsolódó vizsgálatoknál

Az Európai Unió Bírósága nemrég hirdetett ítéletet a magyar vonatkozású C-189/18. számú ügyben, melynek tárgya az volt, hogy milyen feltételekkel használhatja fel egy ellenőrzés során az adóhatóság az adózó üzleti partnereinél folytatott ellenőrzés során hozott döntéseit, illetve milyen jogai vannak az adózónak a bizonyítékok megismeréséreés az ezekre való reagálással kapcsolatban.

Az ügy alapjául szolgáló adóeljárásban az adóhatóság úgy vélte, hogy a magyar társaság jogellenesen vonta le az áfát, mivel tudomása volt vagy tudomása kellett volna, hogy legyen arról, hogy a beszállítóival együttesen teljesített ügyletek áfacsalás részét képezték. Az adóhatóság a társaság beszállítóinál lefolytatott ellenőrzésekben tett megállapításokat vette alapul. A partnerek ügyében hozott határozatokat, és az e határozatok alapjául szolgáló iratokat csak részben ismertették a társasággal, az adóhatóság az általa készített jegyzőkönyvben pusztán az említett határozatokban szereplő egyes megállapítások közlésére szorítkozott, anélkül, hogy e határozatokat, továbbá azon dokumentumokat, amelyeken ezek alapulnak, bemutatta volna.

Az ügyben eljáró magyar bíróság szerint felmerül a kérdés, hogy e cél igazolja-e az alapügyben szóban forgóhoz hasonló gyakorlatot, amely alapján az adóhatóság mentesül a rá háruló bizonyítási teher alól azáltal, hogy valamely olyan korábbi eljárás keretében tett megállapításokat vesz hivatalból figyelembe, amelyben az adóalany félként nem vett részt, te-

hát nem gyakorolhatta az ezen jogálláshoz kapcsolódó jogokat, és csak a vele szemben lefolytatott ellenőrzések keretében szerzett tudomást a korábbi eljárások alapján elfogadott és jogerőre emelkedett határozatokról.

Az Európai Unió Bírósága szerint az adóhatóság feladata, hogy a joailaa meakövetelt módon bizonvítsa azon objektív körülmények fennállását, amelyek alapján az a következtetés vonható le, hogy az adóalany tudta, vagy tudnia kellett volna, hogy a levonási jogának alátámasztására hivatkozott ügylettel hozzáadottértékadó-csalásban vesz részt. Míg az adóhatóság felhasználhatja a bizonvítás érdekében más adóalanvnál folytatott közigazgatási és – akár le nem zárult - büntetőjogi ügyek eredményét, a védelemhez való jog tiszteletben tartásának elve értelmében azon határozatok címzettiei számára. amelyek e címzettek érdekeit érzékelhetően érintik, lehetővé kell tenni, hogy megfelelően kifejthessék álláspontjukat azon elemekkel kapcsolatban, amelyekre a közigazgatási szerv támaszkodni kíván.

A sérelmet okozó határozat címzettjének már a határozat elfogadása előtt képesnek kell lennie észrevételeit megtenni, annak érdekében, hogy az illetékes hatóság megfelelően figyelembe vehesse az összes releváns körülményt a határozathozatalkor, ezzel lehetővé téve, hogy a hatóság kijavíthasson valamilyen hibát, vagy az adózó személyes helyzetére vonatkozó olyan tényekre hivatkozhasson, amelyek a határozat meghozatala, illetve annak tartalma mellett vagy ellen szólnak. Az adóhatóság eljárását a korábban hatályos, az adózás rendjéről szóló 2003. évi XC. törvény 1. paragrafusának (3a) bekezdésére alapította, mely szerint:

"Az adókötelezettséget érintő jogviszony (szerződés, ügylet) alanyainak ellenőrzése során ugyanazt a vizsgálattal érintett és már minősített jogviszonyt az adóhatóság nem minősítheti adózónként eltérően, a jogviszony egyik alanyánál tett megállapításait hivatalból köteles figyelembe venni a jogviszony másik alanyának ellenőrzése során".

Az Európai Bíróság álláspontja szerint ezen adójogi elv és e kapcsolódó közigazgatási eljárások alapján hozott határozatok jogereje miatt sem mentesülhet az adóhatóság az alól, hogy tájékoztassa az adóalanyt a bizonyítékokról, ideértve a más adózóknál lefolytatott eljárásokból származó olyan bizonyítékokat, amelyek alapján valamely határozatot meg kíván hozni. Továbbá, az adójogi elv és a partnereknél lefolytatott eljárásokban hozott határozatok jogereje az adóalanyt nem foszthatja meg attól a jogától, hogy a vele szemben indult eljárás keretében megfelelően vitassa e ténymegállapításokat és e jogi minősítéseket.

Az Európai Unió Bírósága rögzíti, hogy az iratbetekintési jog a "védelemhez való jog tiszteletben tartása elvének szükségszerű velejárója". Ebből adódóan már a közigazgatási eljárás során biztosítani kell az iratbetekintést. Ha ez nem teljesül, a jog sérelmét már nem orvosolja önmagában az, hogy a vitatott határozat megsemmisítése iránti esetleges kereseten alapuló bírósági eljárás során lehetőség nyílt a betekintésre.

Már az adóigazgatási eljárás idején az adóalany számára biztosítani kell, hogy az iratanyag valamennyi olyan iratában foglaltakat megismerhesse, amelyekre a közigazgatási szerv a határozatát alapozni kívánja. Ily módon, ha az adóhatóság olyan bizonyítékokra kívánja alapozni a határozatát, amelyeket az adóalany beszállítóival szemben indult büntetőeljárások és a kapcsolódó közigazgatási eljárások keretében szereztek be, ezen adóalany számára biztosítani kell az e bizonyítékokhoz való hozzáférést. Az adóhatóságnak ezen felül lehetővé kell tennie az esetleges mentő bizonyítékokba történő betekintést is, még akkor is, ha azok közvetlenül nem szolgáltak a határozat alapjául.

Ugyanakkor az iratbetekintési jog korlátozható, ezek a korlátozások például az információk bizalmas kezelése vagy a szakmai titoktartás követelményének, a harmadik felek magánéletének, az e felekre vonatkozó személyes adatoknak vagy a bűnüldözés hatékonyságának védelmére irányulhatnak, amelyeket sérthet a bizonyos információkhoz vagy bizonyos dokumentumokhoz való hozzáférés.

dr. Bartha László adójogi szakjogász

A teljes cikket itt olvashatja el! https://adozona.hu/nemzetkozi_kozossegi_adozas

A GDPR másfél éve: nem szilárdak a keretek, a hatóság is tapogatózik

Tavaly tavasszal vált alkalmazhatóvá az Európai Unió általános adatvédelmi rendelete (GDPR), illetve az annak értelmezésében segítséget nyújtó Európai Adatvédelmi Testület (EDPB) is megkezdte a munkáját. Ezt követően a tagállamok is átültették a jogrendszerükbe a GDPR előírásait, és a joggyakorlatuk részévé tették azt. Nézzük, mi változott az elmúlt másfél évben!

Személyes adatok, üzleti titok, közérdekű adatok

A tavalyi évben több területen is érdemi változások történtek az adatkezelések szabályozásával összefüggésben. A legfontosabb a személyes adatok, azaz a beazonosítható természetes személyekre vonatkozó adatok vonatkozásában minden bizonnyal a GDPR alkalmazhatóvá válása volt. Az új szabályrendszer keretei azonban nehezen állapíthatók meg. Az elmúlt másfél év a tapogatózás jegyében telt, az adatvédelmi hatóságok még mindig azon fáradoznak, hogy megtalálják az értelmezési kereteket.

Sok esetben még nem világos, mi minősül személyes adatnak, illetve mit tekintünk egyáltalán adatkezelésnek. A személyes adatokkal összefüggésben az a vita alapja, hogy milyen szintű beazonosíthatóság szükséges a személyes adat minőség keletkezéséhez. Az adatkezelés fogalmát pedig a rendelet kiterjesztő módon használja, így adatkezelésnek tekinti például a betekintést is. Erre tekintettel például az ír posta megszüntette a postai szemeteskukák elhelyezését, mivel álláspontja szerint a GDPR hatálya alá tartozó területtel találkozott, melyre nem talált megfelelő kezelési módot.

2018. augusztus 1-jén egy másik jelentős jogszabály, az üzleti titok védelméről szóló 2018. évi LIV. törvény is hatályba lépett. A szabályozás szerint az üzleti titok gazdasági tevékenységhez kapcsolódó titkos, vagyoni értékű adat. Az üzleti titok elsősorban jogi személyeket érint, egyéni vállalkozó esetén azonban nehéz meghatározni, hogy melyik szabályozás hatálya alá esik az adat.

A tavalyi év legvégén pedig megjelent a Kúria összefoglaló véleménye a közérdekű adatok kiadására irányuló perekről. A terület csupán látszólag különül el a személyes adatok védelmétől, illetve az üzleti titok körétől. Amint azt véleményében a Kúria is kiemeli, az egyes adatkörök szabályai egymásra kölcsönösen hatnak. Hiába minősül valami például üzleti titoknak, attól az adott információ közérdekű adat is lehet, amelyet adott esetben nyilvánosságra kell hozni. A közérdekű adat esetében is kell ugyanakkor vizsgálni azt a körülményt, hogy annak elemei nem tartalmaznak-e védendő személyes adatokat. Személyes – ennek megfelelően titokban tartandó - adatoknak minősítette döntéseiben például a nem nyertes pályázók személyes adatait, az állami vagyonnal gazdálkodó személlvel szerződést kötő személv azonosításához nem szükséges bankszámlaszámot, vagy éppen azon személyek nevét, akikkel a külföldi utazáson tartózkodó államtitkár találkozott.

dr. Kéri Ádám ügyvéd

A teljes cikket itt olvashatja el! https://adozona.hu/gdpr_adatvedelem

KÉRDÉSEK ÉS VÁLASZOK:

Katából kizárás

A betéti társaságot kizárták a katából. A bt. beltagjának, aki eddig kisadózó volt, hogyan változik a minimális járulékfizetési kötelezettsége? Dolgozhatenapi 2 órás munkaviszony keretében, miközben az ügyvezetői teendőket is ellátná egyúttal? Köszönettel várjuk a választ.

SZAKÉRTŐNK VÁLASZA:

A kisadózás kapcsán a következőt tartalmazza a jogszabály. A vezető tisztségviselői feladatokat nem munkaviszony keretében ellátó, a kisadózó vállalkozással megbízási jogviszonyban álló és a személyes közreműködésre köteles tagokat a kisadózó vállalkozás köteles bejelenteni kisadózóként. A kisadózó vállalkozás tevékenységében a betéti társaság, közkereseti társaság kisadózóként be nem jelentett tagja kizárólag munkaviszony keretében működhet közre.

Mindezek alapján, ha a bt. beltagja már nem kisadózás keretében folytat-

ja a tevékenységét, akkor társas vállalkozónak minősül, hiszen a tag

- megbízásban ügyvezetést lát el, vagy
- nem munkaviszony és nem megbízás keretében személyesen közreműködik.

A nem nyugdíjas társas vállalkozó esetén az alábbiak szerint kell fizetnie a tb-terheket:

- 10 százalék nyugdíjjárulék alapja havonta legalább a minimálbér/ garantált bér
- 8,5 százalék egészségbiztosításiés munkaerő-piaci járulék alapja havonta legalább a minimálbér/ garantált bér másfélszerese
- -7,5 százalék szociális hozzájárulási adó valamint a 1,5 százalék szakképzési hozzájárulás alapja legalább a minimálbér/garantált bér 112,5 százaléka.

Minimálbér 2019-ben havi 149 000 Ft, legalább középfokú végzettséget igénylő tevékenység esetén pedig a garantált bérminimum havi 195 000 forint.

Ha a tag munkaviszonyban szeretné ellátni a feladatait, akkor be kell jelenteni a jogviszonyának megváltozását a T1041-es nyomtatványon, és lehetősége van rá, hogy ez esetben részmunkaidőben, akár napi 2 órában lássa el a bt.-ben a feladatait – beleértve az ügyvezetést is – Munkaviszonyban a tb-terhek alapja a bruttó munkabér lesz.

dr. Radics Zsuzsanna jogász, társadalombiztosítási szakértő

Iratmegsemmisítés módja

Az elévülési időn túli iratok megsemmisítéséről elegendő egy belső jegyzőkönyv felvétele? Elég annyi, hogy adott cég, adott évi elévült iratai teljes körűen megsemmisítésre kerültek? Vagy ki kell részletezni, számlatömbök, bejövő, kimenő, vegyes bizonylatok iktatószám tól-ig? A megsemmisítés történhet akár úgy is, hogy a kályhában eltüzelem vagy iratmegsemmisítővel ledarálva leadom papírgyűjtőben? Van az iratmegsemmisítésre vonatkozóan valami konkrét előírás? Milyen probléma származhat abból, ha a cég nem vesz fel a megsemmisítésről jegyzőkönyvet?

SZAKÉRTŐNK VÁLASZA:

A bizonylatok megőrzésére vonatkozó számviteli szabályokat a számvitelről szóló 2000. évi C törvény 169. §-a tartalmazza. Ezen kívül számos speciális szabály merülhet fel, például a 2009. évi CLV. törvény a minősített adat védelméről, a 2011. évi CXII. törvény az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról, a 2013. évi V. törvény a polgári törvénykönyvről.

A megsemmisítést befolyásolhatja a kialakított GDPR szabályzatuk. Az adatvédelmet érintheti a measemmisített iratok dokumentálása, ezért általában célszerű ezekről konkrét jegyzőkönyvet készíteni, amely hitelt érdemlően tartalmazza az azonosítást szolgáló részletezést. A megsemmisítés módja a saját szabályzatuknak megfelelőn történhet, amit szintén indokolt a jegyzőkönyvnek hiteles módon rögzítenie. Esetleges problémák az adatvédelemből fakadóan származhatnak, de a nem hiteles megsemmisítés kapcsán mégis kikerült információknak, adatoknak polgári jogi, vagy egyéb (btk.) következményei is lehetnek.

Szolnoki Béla adószakértő, könyvvizsgáló

Gverekvállalás kata esetén

Főállású katás egyéni vállalkozó két éve folytatja tevékenységét, havi 50 ezer forint katát fizet. Gyermeket vár, a szülés várható időpontja 2020. március. Egy családi tulajdonban lévő társaságnál lenne lehetősége arra, hogy munkaviszonyban folytassa a munkáját a szülésig, bruttó havi 300 ezer forintos fizetésért. Kérjük, segítsenek annak eldöntésében, mikor jár legjobban anyagilag a jövőbeli csed/gyed összegét tekintve! Szüntesse meg a vállalkozását és munkaviszonyban dolgozzon a szülésig? Szüneteltesse vállalkozását és mellette munkaviszonyban dolgozzon

szülésig? Ne legyen munkaviszonya, hanem emelje fel a katát 50 ezer forintról 75 ezer forintra? Mielőbbi válaszukat előre is köszönjük, hogy a lehető legygyorsabban tudjuk intézni az esetleges teendőket.

SZAKÉRTŐNK VÁLASZA:

Ha a gyermek márciusban fog megszületni, akkor az ellátásba nem fog beleszámítani a márciusban, februárban és januárban befizetett tételes adó, munkaviszony esetén az ezekben a hónapokban kapott bér, hanem a december 31-től visszaszámolva 180 naptári nap átlagbére, kata esetén a befizetett tételes adó alapján az ellátási alap lesz a mérvadó.

Jelen dátumot nézve, már csak két hónapra van lehetősége megemelni a tételes adót. Ez is mindenképpen javítana a leendő ellátáson valamennyit, tehát ez is jobban megéri, mint az évre továbbra is 50 ezret fizetni.

Ha munkaviszonyt tud létesíteni, akkor a szülést megelőző hónapban érdemes ezt megtenni, a vállalkozását pedig megszüntetni. Mivel a munkaviszonyában nem lesz meg a szülést megelőző 3 hónap előtt 180, sem 120 bérrel ellátott nap, így a minimálbér kétszeresének a 70 százaléka lesz a csed, gyed alapja. Amennyiben ennél kevesebb a szerződés szerinti bére, akkor az lesz az alap. 2020-ban a minimálbér bruttó 161 ezer forint lesz, tehát ennél a változatnál maradva bruttó 322 ezer forintos bér kell ahhoz, hogy a legmagasabb csed-öszszeget megkaphassa 2020-ban. Így, ha lehetséges, érdemes a bruttó 300 ezer forint helyett bruttó 322 ezer forintos bért kialkudni ahhoz, hogy a lehető legjobban jöjjön ki a csed szempontjából. Mivel a gyed maximum várhatóan 2021-ben magasabb lesz a minimálbér emelkedésével, így ha valamivel még több lesz a bére, akkor a 2021-es gyed maximumra is jogosult lehet.

> Czeglédi Bernadett munkajogi és társadalombiztosítási szakértő

Kiadó: Kiadja a HVG Kiadó Zrt.,

1037 Budapest, Montevideo utca 14. Telefon: (+36 1) 436-2001 (HVG központ), Fax: (+36 1) 436-2014, E-mail: adozona@adozona.hu

Termékmenedzser: Vörös Tünde

Felelős kiadó: Kékesi Zsuzsa, online divízióvezető